

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Кзз 8/12
29.02.2012. година
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Бате Цветковића, председника већа, Анђелке Станковић, Љубице Кнежевић-Томашев, Веска Крстајића и Горана Чавлине, чланова већа, са саветником Врховног касационог суда Драганом Вуксановић, као записничарем, у кривичном предмету окр.Ј.Л., због продуженог кривичног дела обљуба злоупотребом положаја из члана 181. став 3. у вези става 2. и члана 61. став 1. Кривичног законика, одлучујући о захтеву за заштиту законитости Републичког јавног тужиоца Ктз. 23/12 од 10.01.2012. године, подигнутом против правноснажне пресуде Апелационог суда у Београду Кж1 396/11 од 13.09.2011. године, у седници већа одржаној 29.02.2012. године, донео је

П Р Е С У Д У

Захтев за заштиту законитости Републичког јавног тужиоца Ктз 23/12 од 10.01.2012. године УВАЖАВА СЕ као делимично основан и утврђује да је правноснажном пресудом Апелационог суда у Београду Кж1 396/11 од 13.09.2011. године повређен закон у корист окр.Ј.Л. – члан 368. став 1. тачка 11. ЗКП и члан 368. став 2. у вези члана 377. став 2. ЗКП, док се у преосталом делу захтев за заштиту законитости одбија као неоснован.

О б р а з л о ж е њ е

Пресудом Вишег суда у Неготину К. 58/10 од 14.12.2010. године окр.Ј.Л. оглашен је кривим због продуженог кривичног дела обљуба злоупотребом положаја из члана 181. став 3. у вези става 2. КЗ у вези члана 61. став 1. КЗ и осуђен на казну затвора у трајању од седам година.

Одлучујући о жалби браниоца окривљеног, Апелациони суд у Београду је пресудом Кж1 396/11 од 13.09.2011. године уважио жалбу, преиначио првостепену пресуду и на основу члана 355. тачка 2. ЗКП окр. Ј.Л. ослободио од оптужбе да је извршио продужено кривично дело обљуба злоупотребом положаја из члана 181. став 3. у вези става 2. КЗ у вези члана 61. став 1. КЗ.

Против правноснажне пресуде Апелационог суда у Београду Кж1 396/11 од 13.09.2011. године Републички јавни тужилац подигао је захтев за

заштиту законитости Ктз 23/12 од 10.01.2012. године због битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 368. став 1. тачка 3. и 11. ЗКП и члана 368. став 2. ЗКП са предлогом да Врховни касациони суд захтев уважи и утврди да је другостепеном пресудом повређен закон у корист окривљеног.

Врховни касациони суд је поступио у смислу члана 422. став 2. и 3. ЗКП и одржао седницу већа, у присуству браниоца окривљеног, адв. З.В., а у одсуству уредно обавештених заменика Републичког јавног тужиоца и окр.Ј. Л., на којој је размотрио списе предмета са пресудом против које је захтев за заштиту законитости подигнут, па је, по оцени навода у захтеву, нашао:

Захтев за заштиту законитости је делимично основан.

Основано се у захтеву за заштиту законитости најпре указује да је другостепена пресуда донета уз битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 368. став 1. тачка 11. ЗКП јер не садржи разлоге о одлучним чињеницама.

Наиме, другостепени суд је, након одржаног претреса, окр. Ј.Л. ослободио од оптужбе за продужено кривично дело из члана 181. став 3. у вези става 2. КЗ у вези члана 61. став 1. КЗ јер, по ставу другостепеног суда, није доказано да је окривљени то дело извршио. Дајући разлоге за такву своју одлуку другостепени суд је навео да није спорно да је над малолетном оштећеном извршена обљуба, као и то да је извршеним вештачењем утврђено да у вагиналном брису оштећене постоје фракције сперматозоидних ћелија НН мушке особе, а за које је утврђено да сигурно не потичу од окривљеног. По налажењу другостепеног суда једини доказ који је теретио окривљеног је исказ малолетне оштећене дат у истрази, међутим, њеном исказу се не може поклонити вера, с обзиром да је на претресу изменила раније дат исказ, а по ставу другостепеног суда, неуропсихијатријским вештачењем се није могло поуздано утврдити који је њен исказ тачан.

Међутим, по оцени Врховног касационог суда, поред напред изнетих неспорних чињеница, поменуто вештачење и исказ малолетне оштећене су једина два доказа која другостепени суд оцењује код утврђивања чињеничног стања, док остале изведене доказе, а поготову исказ сведока Ф.А.К., мајке малолетне оштећене, која је током читавог поступка (њен исказ читан и на претресу пред другостепеним судом), управо указивала на окривљеног као извршиоца предметног кривичног дела, другостепени суд уопште не оцењује. У ситуацији када је малолетна оштећена дала различите исказе у истрази и на претресу и када је исказ њене мајке у супротности са другим изведеним доказима (одбране окривљеног, налаза неуропсихијатријског и психолошког вештачења), као и код чињенице да је првостепеном пресудом окривљени био оглашен кривим за извршење наведеног кривичног дела у продуженом трајању, другостепени суд је био у обавези, сходно одредби члана 361. став 7. ЗКП, да да оцену

веродостојности изведених противречних доказа. Како другостепени суд није поступио у складу са наведеном одредбом, то другостепена пресуда не садржи разлоге о одлучним чињеницама, што представља битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 368. став 1. тачка 11. ЗКП, на коју јавни тужилац основано указује у захтеву за заштиту законитости.

Осталим наводима захтева којима указује на наведену битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 368. став 1. тачка 11. ЗКП, јавни тужилац у суштини само износи другачију оцену изведених доказа у односу на ону коју је дао другостепени суд.

Основано се у захтеву за заштиту законитости указује да је другостепени суд учинио и битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 368. став 2. ЗКП јер на претрес није позвао пуномоћника малолетне оштећене нити њену мајку као законског заступника и тиме их онемогућио да евентуално предлажу доказе и постављају питања или стављају примедбе приликом извођења других доказа на основу којих је другостепени суд утврђивао чињенично стање, што је било од утицаја на законито доношење пресуде. На овај начин, другостепени суд је поступио супротно одредби члана 377. став 2. ЗКП којом је предвиђено која лица се позивају на претрес пред другостепеним судом, па међу њима и законски заступник и пуномоћник оштећеног, што, имајући у виду напред изнето, представља битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 368. став 2. у вези члана 377. став 2. ЗКП, а не повреду одредбе члана 285. ЗКП, на који члан се позива јавни тужилац у захтеву, с обзиром да се одредба члана 285. ЗКП односи на главни претрес пред првостепеним судом, а не на претрес пред другостепеним судом.

Врховни касациони суд захтев за заштиту законитости оцењује неоснованим у делу у коме се наводи да је другостепени суд повредио одредбу члана 368. став 1. тачка 3. ЗКП у вези члана 154. Закона о малолетним учиниоцима кривичних дела и кривичноправној заштити малолетних лица.

Наиме, пуномоћник малолетне оштећене не спада у круг лица чије је присуство на главном претресу по закону обавезно (обавезно присуство лица на главном претресу регулисано је одредбама члана 303. до 306. ЗКП) па се стога не ради о битној повреди одредаба кривичног поступка из члана 368. став 1. тачка 3. ЗКП, а што се тиче одредбе члана 154. Закона о малолетним учиниоцима кривичних дела и кривичноправној заштити малолетних лица, наведеном одредбом је само предвиђено да малолетно лице као оштећени мора имати пуномоћника од првог саслушања окривљеног. У конкретном случају малолетна оштећена је имала пуномоћника, па стога није повређена одредба члана 154. Закона о малолетним

учиниоцима кривичних дела и кривично правној заштити малолетних лица, већ је непозивањем пуномоћника на претрес пред другостепеним судом учињена повреда из члана 368. став 2. у вези члана 377. став 2. ЗКП, о чему је већ било речи, у претходном делу образложења.

Из изнетих разлога, на основу одредаба члана 425. став 2. и члана 424. ЗКП, одлучено је као у изреци ове пресуде.

Записничар - саветник

Председник већа

Драгана Вуксановић

судија

Бата Цветковић